

initiativforpligtelse, herunder en klar opgave- og ansvarsfordeling, samt inddragelse af Kriminalforsorgen.

Jeg har i juli måned i år over for regionerne indskærpet forpligtelsen til at udarbejde udskrivningsaftaler og koordinationsplaner. Sundhedsstyrelsen har også for nylig sendt brev til regionerne og henledt opmærksomheden på reglerne om udskrivningsaftaler og koordinationsplaner. Selv om vi kan se, at brugen af disse værktøjer stiger, vil regeringen og Sundhedsstyrelsen fortsat holde øje med udviklingen og holde regionerne og lægerne fast på ansvaret for at bruge udskrivningsaftaler og koordinationsplaner for de patienter, der har behov for det.

Herudover vil Sundhedsstyrelsen snarest muligt nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at få udarbejdet en vejledning vedrørende behandlingsansvar i forbindelse med behandling af patienter, der har fået en dom til psykiatrisk anbringelse eller ambulant behandling. Specielt i de to sidstnævnte situationer, når patienten ikke er indlagt, kan det være nødvendigt at få præciseret, hvorledes den behandlingsansvarlige overlæge skal følge op på medicinering og samarbejde med andre myndigheder.

De initiativer og muligheder for at forebygge tvang er fulgt op af flere ressourcer: flere ressourcer til regionernes løsning af sundhedsopgaverne generelt, flere ressourcer fra satspuljen til bl.a. retspsykiatrien, opsøgende psykoseteam og den udvidede behandlingsret og flere ressourcer til udvikling af sundhedspersonalets kompetencer.

Afslutningsvis vil jeg nævne denne uges presseomtale af en endnu ikke offentliggjort rapport fra torturkomiteen. Rapporten er kritisk over for brugen af tvang i Danmark. Regeringen skal afgive svar til komiteen i januar måned, hvorefter rapporten blev offentliggjort. I rapporten omtales en særlig tvangsmetode, som Sikringsafdelingen i Nykøbing Sjælland anvender over for nogle af de allerfarligste patienter – for der er jo tale om meget syge mennesker, som har fået en dom for alvorlig kriminalitet – men metoden er altså ikke lovlig. Derfor har jeg skrevet til den ansvarlige regionsrådsformand, og han har svaret mig, at de nu er ophørt med brugen af denne metode. Samtidig har jeg bedt Sundhedsstyrelsen om en faglig vurdering af metoden, og herudover vil jeg også foranledige, at vi får undersøgt anvendelsen af tvangsmetoder i lande, vi normalt sammenligner os med, med henblik på at få afdækket, om vi kan lære noget af andre

landes tvangsmetoder og derigennem nedbringe anvendelsen af tvang yderligere.

Så vi får altså fremadrettede bidrag til de overvejelser, vi hele tiden må gøre os, nemlig om de metoder, vi bruger i behandlingen af de psykisk syge, også er de rigtige. Foreløbig tak.

Kl. 11:00

Formanden:

Foreløbig tak til ministeren for sundhed og forebyggelse.

Jeg har noteret, at der var et ønske eller to om korte bemærkninger, men ministeren har haft ordet for besvarelse, og det er, når vi går til forhandlingen, at der er adgang til at stille spørgsmål.

Nu er det så velfærdsministeren til besvarelse af forespørgslen, værsgo.

Kl. 11:01

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne lige til en begyndelse sige, at det at bruge tvang selvfølgelig altid må betragtes som den sidste udvej. Alle andre muligheder skulle gerne være afprøvet, og vi skulle også gerne arbejde med at finde andre måder at hjælpe sindslidende på end gennem tvang.

Det er jo i øvrigt sådan i socialpsykiatrien, at man ikke bruger tvang, men man har mulighed for at anvende magt og har det, der hedder en magtanvendelsesbekendtgørelse, som indeholder nogle ret detaljerede retningslinjer for, i hvilke situationer man må bruge magt over for borgere. Det er nogle regler, som er meget gennemarbejdet, og som der er et stort flertal bag.

Men de sager, der fra tid til anden dukker op, afspejler også det dilemma, man står i, når man har at gøre med sindslidende, hvor det kan være nødvendigt at bruge magt. Der er på den ene side den sindslidendes ret til selvbestemmelse, hvor den enkelte har ret til og et ansvar for at træffe de vigtige beslutninger i livet og har retten til selv at bestemme, hvilken retning livet skal tage. På den anden side taler vi om en gruppe mennesker, hvor det af hensyn til dem selv eller andre kan være nødvendigt at gribe ind i den selvbestemmelsesret. Det er en svær balancegang, som vi har forsøgt at tage højde for i de regler om magtanvendelse, der er i serviceloven.

Det er jo også sådan, at når man anvender magt, sådan som det er beskrevet i bekendtgørelsen, skal det indberettes, sådan at det hele tiden kan blive vurderet, om den anvendelse af magt har været nødvendig set i forhold til de regler, der er beskrevet af hensyn til borgerne. Det er selvfølgelig svært i detaljer at lovgive om